BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { în România 3 lei / În străinătate 6 lei

Nr. 194 Marți 18 Iulie 1939
8 Pagini P

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Inzestrarea agriculturii

Atenția ce se acordă de câțiva ani problemelor agricole și agrare de către cercurile noastre conducătoare se bucură de adeziunea tuturor, iar sforțările depuse de autoritățile de resort, cum și sacrificiile consimțite pentru traducerea în fapt a bunelor intenții ne dau speranța unei apropiate îmbunătățiri a stărilor de lucruri din acest uriaș domeniu de interese vitale.

Lumea a luat act cu mulțumire, că însuși ministerul agriculturii și domeniilor, după o vegetație birocratică de aproape douăzeci de ani, a devenit în ultimul timp un centru de activitate vie și coordonată, închinată fără întrerupere cauzei plugărești. Sforțările depuse în definirea problemelor, în serierea și coordonarea măsurilor practice menite să le soluționeze, sforțări afirmate sub ministeriatul d-lui Ionescu-Sisești, sunt continuate azi cu deosebită râvnă de actualul titular.

După ce a stabilit condițiunile noului regim de valorificare pentru nevoile recoltei din acest an, prin legea votată de curând de ambele corpuri legiuitoare, d. ministru al agriculturii și-a anunțat programul de lucru, prin expunerea făcută deunăzi la radio, în celelalte domenii delicate ale problemei agricole și agrare. O primă preocupare — ca o necesitate prealabilă de a introduce ordinea în regimul proprietății agricole și de a asigura familiei plugărești unitatea de exploatare minimă, ca suprafață de teren și ca posibilități de înzestrare tehnică — este aceea de a împiedeca pe cale legislativă fărămițirea la nesfârșit a lotului țărănesc, care și așa se află sub minimul tolerabil de suprafață utilă.

Deslegarea acestei probleme nu mai îngăduie pierdere de vreme, pentrucă înmulțirea masivă a populației rurale accelerează procesul de parcelare, prin înzestrări și moșteniri, iar pe de altă parte face neîndestulătoare suprafața de exploatare pentru a hrăni pe membrii unei familii în continuă creștere.

Alături de preocuparea de a asigura proprietății țărănești o întindere rezonabilă și chiar în cadrul acestei preocupări, titularul departamentului agriculturii urmărește cu aceeași hotărâre organizarea culturii intensive pe actuala mică proprietate țărănească.

„In loturile mici, sub 3 ha., a spus d-sa, problema capitală o formează intensificarea agriculturii la maximum posibil, pentru a ajunge la o agricultură quasi-grădinărească, în care ultimul metru pătrat să fie întrebuințat intensiv".

Orice încercare, însă, în direcția aceasta se lovește de lipsa inventariului viu și mort. Țăranul n'are vite și n'are scule, sau ceeace are nu corespunde decât în neînsemnată măsură nevoilor unei culturi raționale.

Nu e vorba de o mecanizare excesivă a agriculturii, care nu și-ar avea rațiunea într'o cultură de mică exploatare ca a noastră.

Dar cultivatorul nostru de pământ este în coada popoarelor agricole din acest punct de vedere. Dacă comparăm valoarea mașinilor la hectar — a spus d. ministru — constatăm că în Bulgaria ea se ridică la 2.000 lei de ha.; în Polonia la 3.000; în Germania la 15.000; în timp ce în ROMÂNIA abia este de 1.000 lei de hectar.

E de ajuns să precizăm că avem un deficit de pluguri de un milion de bucăți; că avem nevoe de 200.000 semănători și de 10.000 garnituri de treerat, spre a ajunge la un stoc normal.

Un plan de înzestrare desfășurat pe mai mulți ani este, deci, neapărat necesar și ne bucură vestea pe care ne-o dă d. ministru al agriculturii că începutul se va face chiar în acest an, prin modalități de finanțare și repartizare destul de acceptabile.

Legea neutralității americane

Sforțările d-lui Roosevelt de a obține rectificarea votului Camerei reprezentanților care a menținut embargo-ul asupra armelor, n'au reușit până acum. După cum se știe comisiunea senatului pentru afacerile străine, a refuzat să aducă în discuția plenului senatului în actuala sesiune chestiunea, amânând-o cu o majoritate de un vot, pentru sesiunea viitoare.

Din punct de vedere politic intern, nu se poate tăgădui că aceste două consecutive voturi, al Camerei și al comisiei senatului, au fost îndreptate împotriva președintelui Republicei, acuzat de adversarii săi și chiar de unii prieteni politici, de prea mult autoritarism. Acțiunea adversarilor d-lui Roosevelt nu este îndreptată împotriva principiilor de politică externă urmărită de președinte și de amicii săi devotați, ci împotriva concepției, considerată prea autoritară, pe care ar avea-o șeful statului după rolul și drepturile lui.

Totuși d. Roosevelt și amicii săi nu încetează sforțările pentru a determina o schimbare a atitudinei senatului. Telegramele din Washington anunță că ultimele mesagii ale d-lor Roosevelt și Hull care reafirmă principiile guvernului în politica externă, ar urmări să arunce asupra Congresului răspunderea pentru toate consecințele pe care le-ar putea avea refuzul de a modifica legea neutralității. In acelaș timp însă președintele Republicei și ministrul de externe ai Statelor Unite continuă străduințele pentru a decide Congresul să ia din nou în considerare, înainte de închiderea sesiunei, chestiunea modificării legei neutralității.

Cea ce determină această atitudine a președintelui Statelor Unite este convingerea sa că menținerea embargo-ului este o încurajare a agresiunei. Această convingere și-a exprimat-o fără reticențe de repetate ori și când după votul Camerei Reprezentanților a primit la Hyde Park, pe ziariști, d. Roosevelt le-a spus că acest vot" a făcut o bună impresiune în Germania și Italia" și că el „va avea un efect supărător asupra crizei europene, mărind primejdiile războiului și făcând mai grea situația Statelor Unite în eventualitatea unui conflict".

Dealtfel, acum după votul comisiei Senatului, presa americană exprimă aproape aceleași păreri. Astfel „New-York Times" subliniază „bucuria manifestată la Berlin și la Roma" iar „New-York Herald Tribune" spune că votul comisiei Senatului înseamnă „o înfrângere impusă prezidentului pe planul politicei interne, un fel de revanșă pentru modificările pe cari d. Roosevelt a voit să le facă în sânul partidului democrat".

Rămâne de văzut cum se va termina această divergență, care, judecată pe plan internațional, are desigur o deosebită importanță prin efectele ce le poate avea o soluțiune sau alta.

Intr'adevăr dacă legea neutralității rămâne în vigoare, aceasta înseamnă că se anulează amendamentul Bloom-Vorys, votat acum câtva timp de Cameră și că democrațiile Europei occidentale nu vor putea să-și procure nici arme, nici muniții și nici un fel de instrument de război în cazul unui conflict provocat de o agresiune oarecare.

„Astfel — scrie „New-York Times" dacă va izbucni un război, legea neutralității va împiedica națiunile cari, ani dearândul, au urmat sfaturile noastre de a nu construi armamente: democrațiile europene. Este adevărat — adaugă ziarul — că legea actuală le va permite, în timp de război, să cumpere arama noastră, ferul nostru și alte materiale de război utile. Este deasemenea adevărat că achiziția acestor materiale va fi de mare importanță pentru ele dacă vor fi obligate să se apere pentru propria lor apărare. Dar este adevărat și faptul că legea neutralității crează mari dificultăți pentru democrații".

Presa franceză și cea britanică, urmăresc cu atențiune desfășurarea acestui antagonism survenit din motive de ordin intern păstrând în comentariile lor toată rezerva ce le-o impune dorința de a nu se amesteca într'o chestiune care, deși interesează atât de aproape țările lor, totuși este de domeniul absolut al suveranității naționale a Statelor Unite.

In mod general se crede însă, că tocmai findcă asupra fondului chestiunei, adică asupra scopului moral și umanitar pe care l'ar avea modificarea legei neutralității descurajând pe eventualul opresor, majoritatea parlamentarilor susținuți de opinia publică ar fi de acord, președintele Roosevelt va reuși în cele din urmă să găsească o soluțiune mulțumitoare.

CUTREERÂND ȚARA

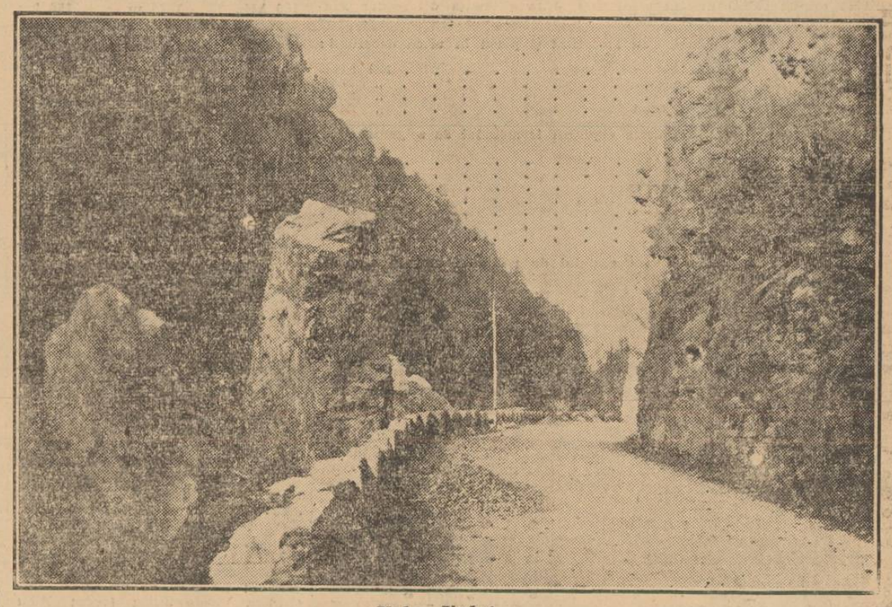

Valea Jiului

Un hidroavion francez de pasageri a traversat Atlanticul fără escală

Paris, 15 (Rador). — Hidroavionul „LIEUTENANT DE VAISSEAU PARIS" a amerizat, Sâmbătă la ora 15 și 17 minute la Bisscarosa, în condițiuni excelente.

Hidroavionul a străbătut, fără escală, Oceanul Atlantic în 28 ore și 28 minute. El a acoperit o distanță de 5850 km. cu o viteză medie de 205 km. pe oră. Pentru prima dată un hidroavion atât de mare, care avea pe bord 10 persoane, în afară de echipagiu, străbate, fără escală, drumul din Statele Unite în Franța.

—xx○●○xx—

D Grandi, fostul ambasador al Italiei la Londra, a cărui numire ca ministru de justiție a provocat numeroase comentarii în presa continentală.

—xx○●○xx—

Germanii din străinătate se inapoiază in Reich

Berlin, 15 (Rador). — Numeroși germani, cari locuesc în străinătate, revin să se stabilească în Germania.

Din datele oficiale, rezultă că numărul acestor inapoieri în patrie atinge actualmente o medie de 4000—4800 pe lună.

Se așteaptă ca numărul acestor repatrieri să sporească încă, în cursul lunilor viitoare.

Pentru accelerarea judecăților

Legea de organizare a Inaltei Curți de casație a fost modificată fundamental, în scopul de a fi pusă în concordanță cu prevederile nouii Constituții.

Cu acest prilej s'au introdus și dispoziții menite să decongestioneze instanța supremă, atât de încărcată de procese, în cât termenele erau acordate la intervale necompatibile cu misiunea justiției.

In această chestiune ne-am expus în repetate rânduri părerea că paleativele intervenite din când în când nu puteau să satisfacă scopul urmărit, că era nevoe de o prefacere radicală, spre a se ajunge la normalizarea judecăților.

Consultată cu privire la mijloacele necesare spre a se obține acest rezultat. Inalta Curte s'a pronunțat în sensul modificărilor admise în noua lege: sporirea secțiilor și a personalului, raționarea competinței în așa fel ca să nu mai existe secții mai încărcate de cât altele, punerea în acord a condițiunilor de judecată cu nouile legiuiri fundamentale, înlăturarea amânărilor cu caracter de tergiversări, dăunătoare și justiției și marei majorități a justițiabililor.

In acelaș timp, din preocupări similare, s'au adus modificări legii de organizare judecătorească, astfel în cât se poate spera că și lucrările instanțelor de fond vor fi rezolvate într'un ritm mai viu.

Nu este mai puțin adevărat însă, că rezultatele așteptate dela aceste inovațiuni oportune vor depinde și de punctualitatea îndeplinirii lor, prin observarea strictă a orariilor judecătorești, prin evitarea probatoriilor ce depășesc necesitatea degenerând în tergiversări, prin restrângerea pledoariilor excesive, prin hotărîrea tuturor factorilor justiției de a-i asigura cele două însușiri esențiale: să fie repede și să fie bună.

In ce privește instanțele din Capitală, bunul lor mers este stânjenit și de vechea și progresiva lipsă de localuri.

Până nu se va construi anexa proectată a Palatului de Justiție, această lacună va influența și solemnitatea judecăților, nu numai funcționarea lor.

Astăzi, când se înființează o nouă secție la înalta Curte de casație, unde complectele dublate judecă într'o strâmtoare din cele mai incomode, este mai necesar de cât ori când să se realizeze acea construcțiune.

GLASUL DOBROGEI

de N. BATZARIA

In ce privește Dobrogea, atitudinea constantă și hotărârea neclintită a unanimității românilor este cunoscută: nicio revizuire teritorială în dauna noastră, nicio brazdă cât de mică din pământul țării cuprins în granițele ei de astăzi. Iar motivul acestei atitudini este simplu, dar hotăritor: după toate drepturile ce pot fi invocate — drepturi istorice, etnice, economice etc — Dobrogea trebue să aparțină României, trebue să facă parte integrantă din trupul țării. Ea este și rămâne nu teritoriu național român, așa că pretențiile asupra Dobrogei ridicate de presa bulgară și căutând a fi valorificate prin fără-de-legile săvârșite ori puse la cale de către așa zisa organizație revoluționară dobrogeană, care își are sediul în Bulgaria, sunt absurde și fanteziste.

Aceste adevăruri au fost puse în lumină și de atâția scriitori și publiciști străini din cei mai competenți în materie, completați în mod fericit acum câteva zile de cele apărute acum puține zile în marele ziar englez „Times".

Dar iată că avem un nou prilej de a înregistra în aceiaș chestiune glasul Dobrogei. E drept că glasul adevăratei populații dobrogene s'a dovedit totdeauna în cel mai perfect unison cu glasul țării și sentimentele dobrogenilor au fost sentimente de buni români, gata la orice jertfă, când este în joc integritatea țării. Nu de mult, aceste sentimente și-au găsit o nouă și elocventă confirmare în graba și unanimitatea cu care tinerii și bărbații dobrogeni au răspuns acum câteva luni la concentrare.

Insă acum avem prilejul să înregistrăm glasul Dobrogei într'o formă oarecum inedită, dar caracteristică pentru ivirea unui spirit nou sau — mai precis —pentrucă ne este dat să vedem cum adevărul își face drumul și luminează toate mințile.

Prilejul acesta ni-l dau scrisorile ce am primit după apariția articolelor noastre în chestiunea revizionismului bulgar și — în mod cu totul deosebit — un articol apărut într'un ziar dela Bazargic.

Autorii — intelectuali si muncitori — ai scrisorilor primite, tot mărturisind origina lor etnică bulgară, fac declarații de lealitate față de statul român, în care trăesc mai bine decum ar fi trăit sub administrația bulgară și înfierează, desolidarizându-se de ele, atât agitația presei din Bulgaria, cât și uneltirile organizației revoluționare dobrogene, pe care o denunță ca o înjghebare artificială.

Cât despre articolul de care am pomenit, a apărut în ultimul număr al ziarului „Türk Bizligi" (Uniunea turcă) dela Bazargic. De format modest, acest ziar, scris în limba turcă, este, cum se lămurește în subtitlu, organ al „Cercului tinerilor Turci".

Amănuntul acesta își are importanță. In adevăr, autorul articolului, care ne interesează, nu este turc propriu zis, ci găgăuz. Se numește Kario Amira și profesează avocatura la Cavarna.

Articolul său este un caracteristic și prim act de solidarizare față-și a găgăuzilor cu turcii mahomedani, de recunoașterea, peste deosebirea de religie, a unei origini etnice comune. Insă — și aci e latura frumoasă a chestiunei — ceeace îl preocupă în deosebi pe d. Amira, este primejdia ce prezintă pentru găgăuzi faptul de a fi socotiți în mod cu desăvârșire neîntemeiat ca bulgari și de a se îngădui copiilor lor de a frecventa școalele bulgărești.

Asupra acestui punct, d. Amira, însușindu-și pe deplin punctul de vedere pe care l-am susținut în articolele noastre anterioare din „Universul", după ce arată ridicolul afirmației din sursă bulgară cum că în România ar fi 800 de mii de bulgari și după ce respinge cu indignare pretenția bulgarilor de a socoti și pe găgăuzi ca bulgari, pentru ca în chipul acesta să-și îngroașe rândurile, continuă

(Continuare in pag. 2-a)

SCRISORI DIN LONDRA

Socialiștii și serviciul militar obligatoriu

de AUGUR

Londra, Iulie

Semnalăm cititorilor noștri un articol remarcabil din „Political Quarterly" din luna aceasta. Această revistă trimestrială reprezintă punctul de vedere al intelectualilor, cari se străduesc să procure partidului socialist o bază ideologică și practică în acelaș timp. Articolul e în fruntea revistei. El tratează despre chestiunea serviciului militar obligator.

Articolul, care e scris de d. Grossman, constituie un act de acuzație împotriva șefilor partidului, cari au lăsat să le scape prilejul de a face din serviciul militar punctul principal al programului lor politic. Socialiștii, declară autorul, au lăsat în mâinile d-lui Chamberlain inițiativa unei măsuri într'adevăr democratice. Ei au dat dovadă de o mare sărăcie de spirit și de neînțelegere a situației actuale, ceeace dovedește incapacitatea lor de a exprima părerea majorității națiunii.

D. Grossman constată că țara a acceptat serviciul obligator, fără a-i face vreo opoziție reală. Națiunea se resemnase în fața nevoii acestei măsuri. Dealtminteri rezistența socialiștilor era atât de factice încât guvernul, nici o clipă măcar, nu s'a simțit amenințat. Ba chiar, dacă e cu putință, această atitudine a șefilor socialiști a contribuit la scăderea prestigiului lor, în țară. D. Chamberlain a adoptat o atitudine de o toleranță ironică, iar publicul a avut spectacolul unei opoziții pe care chiar adversarii ei o încurajaseră să se opună în mod formal.

D. Grossman vorbește de ideea halucinantă pe care o avuseseră socialiștii, că serviciul militar ar fi însemnat primul pas spre fascism. Dimpotrivă, chiar dovedește, cîând faptele petrecute în cursul lunilor precedente, că introducerea nouii legi era pentru d. Chamberlain nu o victorie, ci o capitulare. După autor, serviciul militar, așa cum a fost introdus, constitue o înfrângere a guvernului în politica sa de liniștire. Personal, nu împărtășim acest fel de a vedea. Important e, totuși, că o astfel de părere a fost exprimată de unul din șefii mișcării.

Găsim în numitul articol o expunere remarcabil de strânsă și de limpede în acelaș timp a motivelor pentru care socialiștii ar fi trebuit, de multă vreme, să ceară serviciul militar obligator, care, în esența lui, e favorabil democrației în Marea Britanie. Aceleași motive cereau ca în momentul discuției asupra principiilor nouii legi, socialiștii să-și întărească atacurile. Dacă șefii socialiști ar fi avut câtuși de puțin simț politic, ei ar fi profitat de ocazie spre a pune o serie de condiții, la care d. Chamberlain ar fi fost în imposibilitate de a se împotrivi.

Acest articol e remarcabil. El e un rechizitoriu puternic împotriva anti-militarismului doctrinar care a paralizat acțiunea socialiștilor în Marea Britanie. Suprema ipocrizie a fost aceea de a declara că scopul urmărit nu era de a ajunge la alianțe spre a face război, ci la un „front al păcii" spre a-l împiedeca, și d. Grossman dovedește cu câtă amabilitate d. Chamberlain a întors acest argument în profitul său și în dauna opoziției.

Concluzia pe care o tragem din acest articol e că în cercurile socialiste a început un curent care tinde la o revizuire a programului politic spre a-l pune de acord cu necesitățile momentului. Dar această reformă nu e posibilă cu șefii actuali. Există o lege socială de neînlăturat și anume, că partidele politice ajung să scape, printr'o transformare totală, de principiile lor, dar, totdeauna, cu condiția de a-și sacrifica șefii cari i-au dus la înfrângere. Totuși, acești șefi se agață de putere. Atâta timp cât va dura aceasta, partidul va fi într'o situație de inferioritate.

Aceasta explică forța guvernului d-lui Chamberlain, forță care de mai multe ori a pricinuit surprindere observatorilor, mai ales străini, cari, raționând în mod logic, considerau dispariția sa ca sigură.

In definitiv, de ce d. Chamberlain și-ar zdruncina singur situația, făcând, de pildă, apel la „bosumflații" din propriul său partid, când șefii socialiști rămân cei mai buni sprijinitori ai partidului său?

14 IULIE LA PARIS

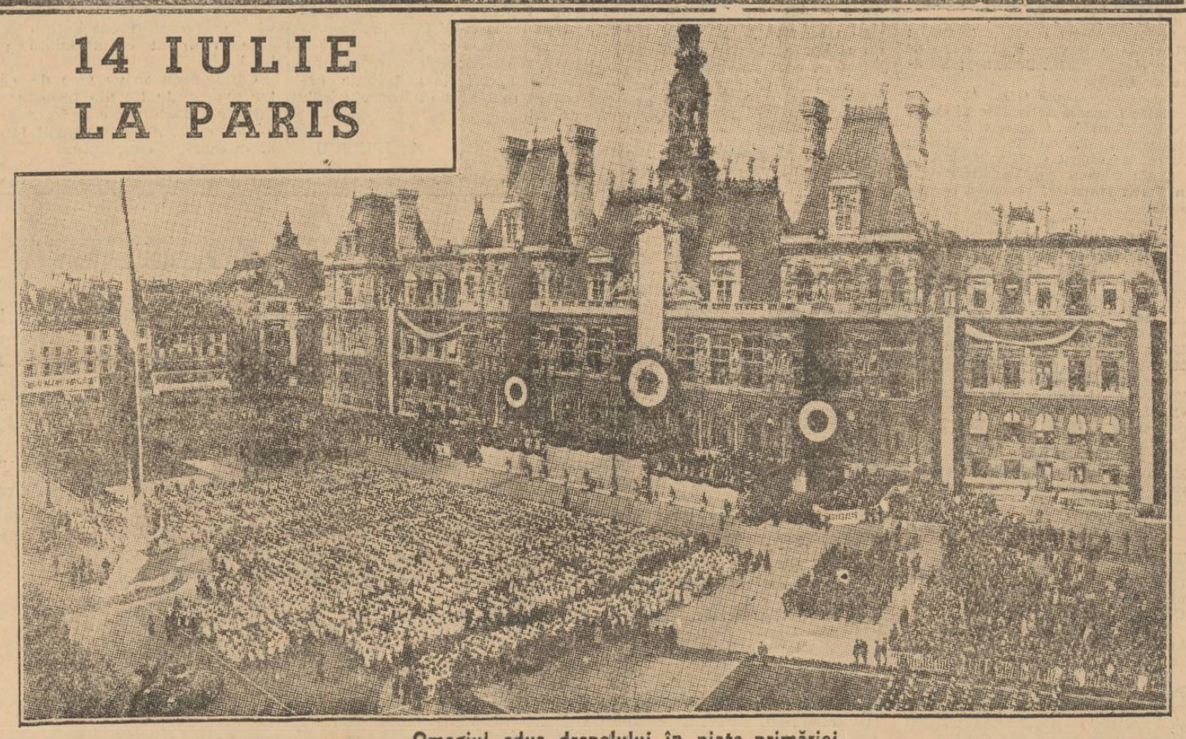

Omagiul adus drapelului în piața primăriei

Italia va denunța acordul cu Anglia?

Roma, 15 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Guvernul italian ar lua în considerare denunțarea acordurilor italo-britanice din 16 Aprilie 1938.

Acesta este svonul care circulă în unele cercuri din Roma și care pare să fie oarecum confirmat de articolul lui Gayda apărut în „Giornale d'Italia".

NUMEROASE ARESTĂRI LA DANZIG

Serviciul special al „Universului"

Varșovia, 15 (A. T. E.). — In șantierul naval Schichau, din Danzig, poliția a făcut numeroase arestări.

Persoanele arestate sunt bănuite de trădare de secrete militare, în legătură cu transporturile secrete de armament și muniție, venite pe mare, din Prusia orientală.

Danzigul nu respectă acordurile cu Polonia

Varșovia, 15 (Rador). — Presa poloneză anunță că autoritățile din Danzig au făptuit o nouă violare a acordurilor dintre Polonia și Orașul Liber.

Ea arată că Senatul din Danzig a instalat lângă satul Krakau o tabără pentru 1000 de membri ai tineretului național-socialist fără a cere autorizarea consiliului portului, care administrează Orașul Liber și care este proprietarul tuturor terenurilor din împrejurimile portului.

Lansarea unui vas-puitor de mine

Serviciul special al „Universului"

Varșovia, 15 (A. T. E.). — Azi s'a făcut, la Danzig, lansarea unui „vas de pescari", comandat de Senatul orașului Liber.

La această solemnitate au asistat reprezentanții Senatului și conducătorii partidului național-socialist. Vasul are 990 tone, o lungime de 46,35 metri și o lățime de 8,3 metri. Echipajul este compus din 22 oameni.

Interesant este faptul că acest „vas de pescari" are instalații pentru punerea de mine.